

Lagvalsregler på civilrättens område - Rom I- och Rom II-förordningarna

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet den tidigare regeringens proposition 2013/14:243 Lagvalsregler på civilrättens område – Rom I- och Rom II-förordningarna.

EU har antagit två förordningar om tillämplig lag på privaträttens område. Rom I-förordningen gäller för avtalsförpliktelser. Rom II-förordningen gäller för andra typer av privaträttsliga förpliktelser, t.ex. skadestånd. Genom förordningarna skapas ett gemensamt regelverk som är direkt tillämpligt inom EU. I propositionen föreslås lagändringar som syftar till att undanröja konflikter mellan svensk lag och förordningarna. Det innebär en anpassning av bl.a. de svenska lagvalsregler som gäller för försäkringsavtal och avtal om sjötransporter.

I syfte att öka stabiliteten på finansmarknaden föreslås därutöver ändringar i konkurslagen som innebär att möjligheten för ett konkursbo att begära återgång av vissa rättshandlingar ska begränsas. En sådan möjlighet ska inte finnas om rättshandlingen avser finansiella instrument, valuta, visst guld eller vissa kreditfordringar. Även denna lagändring har EU-rättsligt samband.

Lagändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 mars 2015.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen, och utskottet föreslår att riksdagen antar propositionens lagförslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning..... 1

Utskottets förslag till riksdagsbeslut..... 3

Redogörelse för ärendet..... 4

Utskottets överväganden..... 6

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag..... 7

 Propositionen 7

Bilaga 2

Regeringens lagförslag 8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Lagvalsregler på civilrättens område - Rom I- och Rom II-förordningarna

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1964:528) om tillämplig lag beträffande internationella köp av lösa saker,
2. lag om ändring i lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal,
3. lag om ändring i sjölagen (1994:1009),
4. lag om upphävande av lagen (1998:167) om tillämplig lag för avtalsförpliktelser,
5. lag om ändring i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster,
6. lag om ändring i fastighetsmäklarlagen (2011:666),
7. lag om ändring i konkurslagen (1987:672).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:243 punkterna 1–7.

Stockholm den 13 november 2014

På civilutskottets vägnar

Caroline Szyber

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Caroline Szyber (KD), Johan Löfstrand (S), Ewa Thalén Finné (M), Hillevi Larsson (S), Lars Eriksson (S), Roger Hedlund (SD), Carl-Oskar Bohlin (M), Eva Sonidsson (S), Ola Johansson (C), Emma Hult (MP), Thomas Finnborg (M), Leif Nysmed (S), Mikael Eskilander (SD), Robert Hannah (FP), Nooshi Dadgostar (V), Johanna Haraldsson (S) och Mats Green (M).

Redogörelse för ärendet

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd har antagit förordningar om tillämplig lag för avtalsförpliktelser respektive s.k. utomobligatoriska förpliktelser (förpliktelser som inte grundas på ett avtalsförhållande).

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I-förordningen) trädde i kraft den 7 juli 2008 och tillämpas på avtal som har ingåtts den 17 december 2009 eller senare.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 864/2007 av den 11 juli 2007 om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (Rom II-förordningen) trädde i kraft den 20 augusti 2007 och tillämpas på skadevållande handlingar som har inträffat den 11 januari 2009 eller senare.

En EU-förordning är direkt tillämplig i medlemsstaterna och ska alltså inte genomföras genom nationell normgivning. Medlemsstaterna är dock skyldiga att ändra eller upphäva nationella bestämmelser som står – eller kan uppfattas stå – i konflikt med EU-rätten. En sakkunnig person fick därför i uppdrag att utreda vilka lagändringar som är nödvändiga med anledning av Rom I- och Rom II-förordningarna. Utredaren överlämnade i mars 2013 departementspromemorian Lagvalsregler på obligationsrättens område – Rom I- och Rom II-förordningarna (Ds 2013:21). Promemorian har remissbehandlats.

Under den fortsatta beredningen av departementspromemorian uppmärksammades bl.a. att det krävs ytterligare lagändringar, utöver departementspromemorians förslag, för att anpassa svensk lag till förordningarna. Inom regeringskansliet upprättades därför en promemoria med ett utkast till lagrådsremiss. Promemorian med utkastet till lagrådsremiss har remissbehandlats.

I december 2011 gav Finansdepartementet en sakkunnig person i uppdrag att utreda och lämna förslag till ett alternativt genomförande av dels artikel 3.1 andra stycket i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper (finalitydirektivet), dels artikel 8.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG av den 6 juni 2002 om ställande av finansiell säkerhet (säkerhetsdirektivet). Artiklarna innehåller bestämmelser som syftar till att skydda transaktioner och avtal på finansmarknaden, t.ex. om en av parterna går i konkurs. Bakgrunden till uppdraget var bl.a. att flera remissinstanser, i samband med genomförandet av ändringar av direktiven, pekade på vissa praktiska problem och efterfrågade en tydligare reglering när det gäller ett konkursbos möjlighet att enligt 3 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) begära återgång av vissa rättshandlingar (se prop. 2010/11:95 s. 43 f.). Uppdraget redovisades i departementspromemorian Säkerheter och avräkningar – ett alternativt genomförande av två direktiv (Ds 2013:71). Departementspromemorian har remissbehandlats.

I departementspromemorian föreslås en generell ändring av svensk konkursrätt i denna del. Som ett led i beredningen av departementspromemorian utarbetades inom Regeringskansliet en promemoria med ett alternativt förslag. Förslaget innebär en mer begränsad ändring med inriktning på finansmarknaden. Lagförslaget i promemorian överensstämmer med lagförslaget i den nu aktuella propositionen. Promemorian har remissbehandlats.

Lagrådet har yttrat sig över lagförslagen.

Propositionens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Lagvalsregler på civilrättens område – Rom I- och Rom II-förordningarna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar propositionens lagförslag.

Propositionen

I betänkandet behandlar utskottet den tidigare regeringens proposition 2013/14:243 Lagvalsregler på civilrättens område – Rom I- och Rom II-förordningarna.

EU har antagit två förordningar om tillämplig lag på privaträttens område. Rom I-förordningen gäller för avtalsförpliktelser. Rom II-förordningen gäller för andra typer av privaträttsliga förpliktelser, t.ex. skadestånd. Genom förordningarna skapas ett gemensamt regelverk som är direkt tillämpligt inom EU.

I propositionen föreslås ändringar i bl.a. lagen om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal och sjölagen som syftar till att undanröja konflikter mellan svensk lag och förordningarna. Det innebär en anpassning av bl.a. de svenska lagvalsregler som gäller för försäkringsavtal och avtal om sjötransporter.

I syfte att öka stabiliteten på finansmarknaden föreslås därutöver att möjligheten för ett konkursbo att begära återgång av vissa rättshandlingar ska begränsas (3 kap. 2 § konkurslagen). En sådan möjlighet ska inte finnas om rättshandlingen avser finansiella instrument, valuta, visst guld eller vissa kreditfordringar. Även denna lagändring har EU-rättsligt samband.

Lagändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 mars 2015.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts några motioner med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som angetts i propositionen bör anta de framlagda lagförslagen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:243 Lagvalsregler på civilrättens område - Rom I- och Rom II-förordningarna:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1964:528) om tillämplig lag beträffande internationella köp av lösa saker.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1998:167) om tillämplig lag för avtalsförpliktelser.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fastighetsmäklarlagen (2011:666).
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1964:528) om tillämplig lag beträffande internationella köp av lösa saker

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1964:528) om tillämplig lag beträffande internationella köp av lösa saker ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag tillämpas på sådana köp av lösa saker som har internationell karaktär.

Från lagens tillämpningsområde undantas

1. köp av registrerade fartyg och luftfartyg,

2. köp av värdepapper,

3. försäljning genom judiciell myndighets åtgärd eller i exekutiv ordning, samt

4. köp som omfattas av konsumentköplagen (1990:932) eller av artikel 5 i konventionen i bilagan till lagen (1998:167) om tillämplig lag för avtalsförpliktelser.

4. köp som omfattas av konsumentköplagen (1990:932) eller av artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I).

Med köp likställs avtal om leverans av lösa saker som *skall* tillverkas, om materialet *skall* tillhandahållas av den som har åtagit sig leveransen.

Med köp likställs avtal om leverans av lösa saker som *ska* tillverkas, om materialet *ska* tillhandahållas av den som har åtagit sig leveransen.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2015.

¹ Senaste lydelse 1998:169.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal¹

dels att 2, 4–11 och 13 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 1, 5, 6, 12 och 13 §§ ska utgå,

dels att nuvarande 3 § ska betecknas 2 § och att nuvarande 12 § ska betecknas 3 §,

dels att 1 § samt de nya 2 och 3 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Denna lag tillämpas på sådana avtal om livförsäkring som har anknytning till två eller flera stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stater), om försäkringstagaren är en fysisk person som har sin vanliga vistelseort i en EES-stat eller om försäkringstagaren är en juridisk person och det driftställe som avtalet gäller för är beläget i en EES-stat.

Med livförsäkring avses i denna lag sådana försäkringar som anges i 2 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

I denna lag finns bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) när det gäller vissa försäkringsavtal.

3 §

Med EES-stat där risken är belägen avses i denna lag

a) när försäkringen avser antingen byggnad eller byggnad och dess innehåll, till den del byggnaden och innehållet täcks av samma försäkring, den EES-stat i vilken egendomen är belägen,

b) när försäkringen avser registreringspliktigt fordon, den EES-stat där fordonet är registrerat,

2 §³

Vid tillämpning av artikel 7 i förordningen gäller följande i fråga om avtal om försäkring för ett registreringspliktigt fordon. När ett fordon som är registrerat i en EES-stat köps i syfte att införas och stadigvarande brukas i en annan EES-stat, ska risken under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning anses finnas i den stat till vilken fordonet ska införas.

¹ Senaste lydelse av

2 § 2010:2056

4 § 2010:1256

9 § 2010:2056.

² Senaste lydelse 2010:2056.

³ Senaste lydelse av tidigare 3 § 2007:335.

utom i det fall som avses i c,

c) när ett fordon som är registrerat i en EES-stat köps i syfte att införas och stadigvarande brukas i en annan EES-stat, under 30 dagar från det att fordonet kommit i köparens besittning, den stat till vilken fordonet skall införas,

d) när försäkringen har en giltighetstid av fyra månader eller mindre och oberoende av försäkringsklass täcker rese- eller semesterrisker, den EES-stat där försäkringstagaren har tecknat försäkringen,

e) i andra fall än de som uttryckligen omfattas av a–d, om försäkringstagaren är en fysisk person, den EES-stat där han har sin vanliga vistelseort eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, den EES-stat där det driftställe som avtalet gäller för är beläget.

12 §

På ett avtal om obligatorisk skadeförsäkring tillämpas, *i stället för vad som annars skulle följa av 6–11 §§*, lagen i den EES-stat som har föreskrivit skyldigheten att teckna försäkring.

3 §

På ett avtal om obligatorisk skadeförsäkring *som avses i artikel 7.4 i förordningen* tillämpas lagen i den EES-stat som har föreskrivit skyldigheten att teckna försäkring.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2015.

3 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs i fråga om sjölagen (1994:1009)

dels att 13 kap. 1, 2, 4 och 61 §§ samt 14 kap. 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 13 kap. 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

1 §

I detta kapitel avses med

transportör: den som ingår avtal med en avsändare om transport av styckegods till sjöss,

undertransportör: den som till följd av ett uppdrag av transportören utför transporten eller en del av den,

avsändare: den som ingår avtal med en transportör om transport av styckegods till sjöss,

avlastare: den som avlämnar godset för transport,

transportdokument: ett konossement eller ett annat dokument som utfärdas till bevis om transportavtalet,

konventionen: 1924 års internationella konvention rörande konossement med de ändringar som skett genom 1968 och 1979 års tilläggsprotokoll (Haag-Visbyreglerna), och

konventionsstat: en stat som är bunden av konventionen.

konventionen: 1924 års internationella konvention rörande konossement med de ändringar som skett genom 1968 och 1979 års tilläggsprotokoll (Haag-Visbyreglerna),

konventionsstat: en stat som är bunden av konventionen,

konventionsfart: *sjötransport av gods mellan två stater, när ett konossement ska utfärdas och*

1. *den avtalade lastningshamnen ligger i en konventionsstat,*

2. *konossementet har utfärdats i en konventionsstat, eller*

3. *det i transportavtalet bestäms att konventionen eller lag som grundas på konventionen ska gälla.*

2 §

Bestämmelserna i detta kapitel är tillämpliga på avtal om sjötransport i inrikes fart i Sverige och i fart mellan Sverige,

Detta kapitel är tillämpligt på avtal om sjötransport av styckegods.

Danmark, Finland och Norge. Beträffande avtal om sjötransport i inrikes fart i Danmark, Finland och Norge gäller lagen i det land där transporten utförs.

I annan fart gäller bestämmelserna på avtal om sjötransport mellan två stater när

1. den avtalade lastningshamnen ligger i en konventionsstat,

2. den avtalade lossningshamnen ligger i Sverige, Danmark, Finland eller Norge,

3. flera lossningshamnar anges i avtalet och en av dessa är den faktiska lossningshamnen samt denna ligger i Sverige, Danmark, Finland eller Norge,

4. transportdokumentet har utfärdats i en konventionsstat, eller

5. i transportdokumentet bestäms att konventionen eller lag som grundas på konventionen skall gälla.

Om varken den avtalade lastningshamnen eller den avtalade eller faktiska lossningshamnen ligger i Sverige, Danmark, Finland eller Norge får dock avtalas att avtalet om sjötransport skall vara underkastat lagen i en annan bestämmd konventionsstat.

4 §

En bestämmelse i ett transportavtal eller ett transportdokument är ogiltig i den mån den avviker från bestämmelserna i detta kapitel eller från bestämmelserna i 19 kap. 1 § första stycket 5 och fjärde stycket. Ogiltigheten påverkar inte giltigheten av avtalet eller dokumentet i övrigt. En bestämmelse som ger transportören rätt till försäkringsersättning för godset eller annan liknande bestämmelse är ogiltig.

En bestämmelse i ett transportavtal eller ett transportdokument är ogiltig i den utsträckning som den avviker från detta kapitel eller från 19 kap. 1 § första stycket 5 och fjärde stycket eller ger transportören rätt till försäkringsersättning för godset eller annan liknande rätt, när det är fråga om inrikes fart i Sverige eller fart mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge. Detsamma gäller i annan fart mellan två stater om

1. den avtalade lastningshamnen ligger i en konventionsstat,

2. den avtalade lossningshamnen ligger i Sverige, Danmark,

Finland eller Norge,

3. flera lossningshamnar anges i avtalet och en av dessa är den faktiska lossningshamnen och denna ligger i Sverige, Danmark, Finland eller Norge,

4. transportdokumentet har utfärdats i en konventionsstat, eller

5. det i transportavtalet bestäms att konventionen eller lag som grundas på konventionen ska gälla.

Ogiltigheten påverkar inte giltigheten av avtalet eller dokumentet i övrigt.

I inrikes fart i Sverige gäller det som följer av första stycket oavsett vilket lands lag som i övrigt är tillämplig på avtalet. Detsamma gäller i konventionsfart, dock inte om parterna har avtalat att avtalet ska vara underkastat lagen i en annan bestämd konventionsstat.

Första stycket gäller dock inte 5, 8–11 §§ och 14–23 §§ och utgör inte heller hinder mot att det tas in bestämmelser i transportavtalet om gemensamt haveri. Transportören får även utöka sitt ansvar och sina förpliktelser enligt detta kapitel.

Om transportavtalet är underkastat konventionen eller på denna grundad lag i en konventionsstat, skall transportdokumentet innehålla uppgift om detta samt om att villkor som avviker från konventionens eller lagens bestämmelser till avsändarens, avlastarens eller mottagarens nackdel är ogiltiga.

Är det, med hänsyn till godsets ovanliga beskaffenhet eller tillstånd eller de särskilda förhållanden eller villkor under vilka transporten skall utföras, skäligt att genom avtal inskränka transportörens ansvarighet eller utvidga hans rättigheter enligt detta kapitel, skall ett sådant avtal gälla.

Om transportavtalet är underkastat konventionen eller på denna grundad lag i en konventionsstat, ska transportdokumentet innehålla uppgift om detta samt om att villkor som avviker från konventionens eller lagens bestämmelser till avsändarens, avlastarens eller mottagarens nackdel är ogiltiga.

4 a §

Det som sägs i 4 § gäller inte 5, 8–11 och 14–23 §§ och utgör inte heller hinder mot att det tas in bestämmelser i transportavtalet om gemensamt haveri. Transportören får även utöka sitt ansvar och sina förpliktelser enligt detta kapitel.

Om det, med hänsyn till godsets ovanliga beskaffenhet eller tillstånd eller de särskilda förhållanden eller villkor under vilka transporten ska utföras, är skäligt att genom avtal inskränka transportörens ansvarighet eller utvidga transportörens rättigheter enligt detta kapitel, ska ett sådant avtal gälla.

61 §

Oavsett vad som föreskrivs i 60 § första stycket får parterna genom skriftligt avtal överenskomma att tvister skall hänskjutas till avgörande genom skiljedom. Som en del av skiljeavtalet gäller alltid att skiljeförfarandet efter kändens val skall äga rum i en av de stater, där ort som anges i 60 § första stycket är belägen samt att skiljenämnden skall tillämpa bestämmelserna i detta kapitel.

Bestämmelserna i 60 § andra och tredje styckena har motsvarande tillämpning.

Första stycket gäller inte om varken den avtalade lastningshamnen eller den avtalade eller faktiska lossningshamnen ligger i Sverige, Danmark, Finland eller Norge.

Trots 60 § första stycket får parterna genom skriftligt avtal komma överens om att tvister ska hänskjutas till avgörande genom skiljedom. Som en del av skiljeavtalet gäller alltid att skiljeförfarandet efter kändens val ska äga rum i en av de stater där en ort som anges i 60 § första stycket är belägen.

Bestämmelserna i 60 § andra och tredje styckena ska också tillämpas.

Första stycket gäller inte om vare sig den avtalade lastningshamnen eller den avtalade eller faktiska lossningshamnen ligger i Sverige, Danmark, Finland eller Norge.

14 kap.

1 §

Bestämmelserna om befraktning gäller hel- och delbefraktning av fartyg. Bestämmelserna om resebefraktning gäller också konseku-

Detta kapitel är tillämpligt på avtal om hel- och delbefraktning av fartyg. Bestämmelserna om resebefraktning gäller också konseku-

tiva resor när annat inte har angetts. tiva resor när annat inte har angetts.

I detta kapitel avses med

bortfraktare: den som genom avtal för befordran av gods bortfraktar ett fartyg till annan, *befraktaren*,

avlastare: den som avlämnar godset för lastning,

resebefraktning: befraktning där *resebefraktning*: befraktning där frakten *skall* beräknas för resa, frakten *ska* beräknas för resa,

konsekutiva resor: ett visst antal resor som utförs efter varandra enligt ett befraktningsavtal som avser ett bestämt fartyg,

tidsbefraktning: befraktning där *tidsbefraktning*: befraktning där frakten *skall* beräknas för tid, frakten *ska* beräknas för tid,

delbefraktning: befraktning som gäller mindre än ett helt fartyg eller än en full last när certeparti används.

Bestämmelserna i detta kapitel är tillämpliga på avtal om befraktning av fartyg i inrikes fart i Sverige och i fart mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge. Vid avtal om befraktning i inrikes fart i Danmark, Finland eller Norge gäller lagen i det land där befordringen utförs.

Vid befraktning i fart som inte omfattas av tredje stycket gäller bestämmelserna i detta kapitel när svensk rätt skall tillämpas.

2 §

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas inte i den mån annat följer av avtalet, av praxis som har utbildats mellan parterna eller av handelsbruk eller annan sedvänja som måste anses bindande för parterna.

Vid resebefraktning i inrikes fart i Sverige och i fart mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge får bestämmelserna i 27 § inte åsidosättas genom avtal till nackdel för avlastare, resebefraktare eller mottagare. Detsamma gäller bestämmelserna i 19 kap. 1 § första stycket 5 och fjärde stycket. I befraktningsavtalet får dock tas in bestämmelser om gemensamt haveri. Om begränsningar i avtalsfriheten i inrikes fart i Danmark, Finland eller Norge gäller lagen i det land där befordringen utförs.

Detta kapitel tillämpas inte i den utsträckning som något annat följer av avtalet, av praxis som har utbildats mellan parterna eller av handelsbruk eller annan sedvänja som måste anses bindande för parterna.

Vid resebefraktning i inrikes fart i Sverige och i fart mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge får 27 § inte åsidosättas genom avtal till nackdel för avlastare, resebefraktare eller mottagare. Detsamma gäller 19 kap. 1 § första stycket 5 och fjärde stycket. I befraktningsavtalet får dock tas in bestämmelser om gemensamt haveri.

Vid befraktning i fart som avses i 13 kap. 2 § första och andra styckena får bestämmelserna i 18 § om utfärdande av konossement inte åsidosättas genom avtal till nackdel för avlastaren.

Vid befraktning i fart som avses i 13 kap. 4 § första stycket får 18 § om utfärdande av konossement inte åsidosättas genom avtal till nackdel för avlastaren.

I inrikes fart i Sverige gäller det som följer av tredje stycket oavsett vilket lands lag som i övrigt ska tillämpas på avtalet. Detsamma gäller i sådan konventionsfart som avses i 13 kap. 1 §, dock inte om parterna har avtalat att avtalet ska vara underkastat lagen i en annan bestämd stat som är bunden av den konvention som anges i 13 kap. 1 §.

Att bestämmelserna i detta kapitel inte heller får åsidosättas genom avtal i vissa andra fall följer av 5 §.

Att detta kapitel inte heller får åsidosättas genom avtal i vissa andra fall följer av 5 §.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2015.

**4 Förslag till lag om upphävande av lagen
(1998:167) om tillämplig lag för
avtalsförpliktelser**

Härigenom föreskrivs att lagen (1998:167) om tillämplig lag för avtalsförpliktelser ska upphöra att gälla vid utgången av februari 2015.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Bestämmelserna i 3–5 §§ påverkar inte parter frihet att välja tillämplig lag för sitt avtal eller frågor om tillämplig lag för försäkringsavtal av de slag som avses i *lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal*.

Föreslagen lydelse

7 §

Bestämmelserna i 3–5 §§ påverkar inte parter frihet att välja tillämplig lag för sitt avtal eller frågor om tillämplig lag för försäkringsavtal av de slag som avses i *artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I)*.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2015.

6 Förslag till lag om ändring i fastighetsmäklarlagen (2011:666)

Härigenom föreskrivs att 3 § fastighetsmäklarlagen (2011:666) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Lagen tillämpas oavsett var fastigheten är belägen, om en väsentlig del av fastighetsmäklarens uppdrag utförs i Sverige. Detta gäller inte i den utsträckning något annat följer av *lagen (1998:167) om tillämplig lag för avtalsförpliktelser eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I)*.

Lagen tillämpas oavsett var fastigheten är belägen, om en väsentlig del av fastighetsmäklarens uppdrag utförs i Sverige. Detta gäller inte i den utsträckning något annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I).

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2015.

7 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §

En rättshandling mellan gäldenären och någon annan som företas senast dagen efter den då kungörelsen om konkursbeslutet var införd i Post- och Inrikes Tidningar *skall utan hinder av vad som sägs i 1 § gälla, om det inte visas att den andre kände till beslutet eller att det förekom omständigheter som gav honom skälig anledning att anta att gäldenären var försatt i konkurs. Överlåtelse av eller annat förfogande över egendom som på grund av detta skall gälla, skall likväl, om konkursboet utan oskäligt uppehåll yrkar det, gå åter mot att boet ersätter den andre vad han har utgett jämte nödvändig eller nyttig kostnad.*

Infriar någon en förpliktelse mot gäldenären efter den tidpunkt som anges i första stycket, *skall* det tillgodoräknas honom, om det av omständigheterna framgår att han var i god tro. En uppsägning eller annan liknande rättshandling som företas mot eller av gäldenären efter sagda tidpunkt *skall* gälla, om det av omständigheterna framgår att den andre var i god tro och det är uppenbart oskäligt att rättshandlingen blir ogiltig mot konkursboet.

Det finns särskilda bestämmelser om verkan av gäldenärens överlåtelse eller pantsättning av löpande skuldebrev, aktiebrev eller vissa

En rättshandling mellan gäldenären och någon annan som företas senast dagen efter den då kungörelsen om konkursbeslutet var införd i Post- och Inrikes Tidningar *ska trots 1 § gälla, om det inte visas att den andre kände till beslutet eller att det fanns omständigheter som gav honom eller henne skälig anledning att anta att gäldenären var försatt i konkurs. En överlåtelse av eller ett annat förfogande över egendom som på grund av detta ska gälla, ska dock, om konkursboet utan oskäligt uppehåll begär det, gå åter mot att boet ersätter den andre vad han eller hon har betalat jämte nödvändig eller nyttig kostnad.*

Första stycket andra meningen gäller inte egendom som anges i 8 kap. 10 § andra stycket.

Infriar någon en förpliktelse mot gäldenären efter den tidpunkt som anges i första stycket, *ska* det tillgodoräknas honom *eller henne*, om det av omständigheterna framgår att han *eller hon* var i god tro. En uppsägning eller *en* annan liknande rättshandling som företas mot eller av gäldenären efter sagda tidpunkt *ska* gälla, om det av omständigheterna framgår att den andre var i god tro och det är uppenbart oskäligt att rättshandlingen blir ogiltig mot konkursboet.

andra jämförbara värdehandlingar.

1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2015.
2. Vid en konkurs som beslutats före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.